

SENT 2026 a branża odzieżowa i obuwnicza. Obowiązki producentów i dystrybutorów w świetle nowych przepisów

Rozszerzenie systemu SENT od 17 marca 2026 roku w sposób bezpośredni dotyka branży odzieżowej i obuwniczej, przy czym z perspektywy producentów oraz dystrybutorów kluczowe znaczenie ma to, że obowiązki wynikające z ustawy o systemie monitorowania przewozu towarów nie ograniczają się do przewoźników, lecz w wielu przypadkach obciążają właśnie podmiot wysyłający albo odbierający towar.

Nowe przepisy nie tylko dla przewoźników. Producenci i dystrybutorzy odzieży oraz obuwia stają się kluczowym uczestnikiem systemu SENT. W praktyce oznacza to, że producent obuwia lub odzieży, który dotychczas koncentrował się wyłącznie na organizacji sprzedaży i logistyki, musi obecnie uwzględnić dodatkowy element w postaci obowiązków raportowych w systemie SENT, których niedochowanie może skutkować bardzo dotkliwymi sankcjami.

Zgodnie z ustawą SENT, a w szczególności art. 5 ust. 1, w przypadku przewozu rozpoczynającego się na terytorium Polski to podmiot wysyłający jest obowiązany dokonać zgłoszenia przewozu przed jego rozpoczęciem, uzyskać numer referencyjny i przekazać go przewoźnikowi, co wprost oznacza, że obowiązek ten w wielu przypadkach spoczywa właśnie na producencie lub dystrybutorze .

Jednocześnie analiza przepisów wykonawczych oraz praktyki ich stosowania prowadzi do wniosku, że w branży odzieżowej nie każdy transport będzie podlegał obowiązkowi zgłoszenia, co jednak nie oznacza dowolności, lecz konieczność bardzo precyzyjnej oceny konkretnej sytuacji.

Z perspektywy producenta kluczowe są trzy podstawowe scenariusze.

- 1) Pierwszy dotyczy sprzedaży towarów pochodzących spoza Unii Europejskiej, na przykład importowanych z Chin lub Wietnamu, które następnie są odsprzedawane do innego państwa członkowskiego. W takim przypadku obowiązek zgłoszenia do SENT powstaje bez względu na inne okoliczności, co oznacza, że producent lub dystrybutor nie może skorzystać z wyłączeń przewidzianych dla innych sytuacji.
- 2) Drugi scenariusz obejmuje sprzedaż towarów pochodzących z Unii Europejskiej albo sprzedaż krajową, gdzie co do zasady możliwe jest skorzystanie z wyłączenia obowiązku zgłoszenia, jednak pod warunkiem, że przesyłce towarzyszy faktura VAT, przy czym pojęcie „towarzyszenia” należy rozumieć szeroko jako powiązanie dokumentu z konkretną przesyłką, a niekoniecznie jego fizyczne dołączenie.
- 3) Trzeci przypadek dotyczy importu, czyli sytuacji, w której producent lub dystrybutor występuje jako podmiot odbierający. W tym zakresie przepisy są znacznie bardziej restrykcyjne, ponieważ co do zasady nie przewidziano wyłączeń z obowiązku zgłoszenia, co oznacza, że każda przesyłka przekraczająca określone progi podlega obowiązkowi SENT .

Szczególnie istotne znaczenie w branży obuwniczej ma próg ilościowy, który został określony w sposób specyficzny, ponieważ odnosi się do liczby sztuk, a nie par. W praktyce przyjmuje się, że obowiązek zgłoszenia powstaje w przypadku przesyłek przekraczających 20 sztuk, co odpowiada 10 parom obuwia, przy czym interpretacja ta wynika z funkcjonalnego podejścia do przepisów oraz celu regulacji, jakim jest ograniczenie możliwości obchodzenia systemu .

Najważniejsze z punktu widzenia producenta i dystrybutora jest jednak to, że:

- obowiązek SENT powstaje nie tylko przy dużych transportach, ale również przy standardowych dostawach handlowych
- nie ma możliwości obejścia systemu poprzez podział towaru na mniejsze jednostki w ramach jednego transportu
- odpowiedzialność za zgłoszenie nie zawsze spoczywa na przewoźniku, lecz bardzo często na sprzedawcy
- import towarów praktycznie zawsze wiąże się z obowiązkiem zgłoszenia

W praktyce bardzo częstym błędem jest założenie, że skoro transport organizuje przewoźnik lub spedytor, to on odpowiada za obowiązki SENT, tymczasem przepisy jednoznacznie wskazują, że obowiązki te są przypisane do roli w transakcji, a nie do tego, kto fizycznie realizuje transport.

Osobnym zagadnieniem, które ma szczególne znaczenie dla branży odzieżowej, są **zwroty towarów**. Co do zasady zwroty nie podlegają obowiązkowi zgłoszenia w systemie SENT, jednak tylko pod warunkiem, że mamy do czynienia z rzeczywistym zwrotem tego samego towaru, udokumentowanym odpowiednią korektą faktury, natomiast w sytuacji, gdy zwracany towar jest zużyty lub różni się od pierwotnie sprzedanego, może zostać uznany za nową dostawę, co w konsekwencji może generować obowiązki SENT .

Nie można również pominąć wyłączenia dotyczącego przesyłek pocztowych, które w określonych warunkach nie podlegają zgłoszeniu do SENT, co w praktyce może mieć znaczenie dla sprzedaży e-commerce, jednak wymaga spełnienia warunków dotyczących wymiarów i sposobu realizacji usługi przez operatora pocztowego .

Z perspektywy producentów i dystrybutorów największym wyzwaniem nie jest jednak sama treść przepisów, lecz ich prawidłowe wdrożenie w organizacji, zwłaszcza w sytuacji, gdy działalność obejmuje zarówno import, sprzedaż krajową, jak i eksport, a łańcuch dostaw obejmuje wielu uczestników.

W praktyce oznacza to konieczność uporządkowania procesów sprzedażowych i logistycznych, w szczególności w zakresie:

klasyfikacji towarów według CN
przypisania odpowiedzialności za obowiązki SENT
zapewnienia, że każdej przesyłce towarzyszy właściwa dokumentacja

kontroli progów ilościowych
weryfikacji modeli zwrotów

SENT 2026 w branży odzieżowej i obuwniczej nie jest więc jedynie zmianą techniczną, lecz realnie wpływa na sposób prowadzenia działalności gospodarczej, wprowadzając nowe ryzyka, ale jednocześnie wymuszając większą transparentność i uporządkowanie procesów.

Z praktyki doradczej wynika, że największe ryzyka pojawiają się tam, gdzie przepisy są interpretowane w oderwaniu od realiów operacyjnych, dlatego kluczowe znaczenie ma wcześniejsze uporządkowanie modelu działania przedsiębiorstwa oraz właściwe przypisanie obowiązków w łańcuchu dostaw.

W tym kontekście wsparcie prawne może mieć wymiar nie tylko reaktywny, ale przede wszystkim prewencyjny, pozwalający ograniczyć ryzyko błędów i sankcji. Jako kancelaria wspieramy producentów, importerów oraz dystrybutorów odzieży i obuwia, oferując konsultacje, opinie prawne oraz szkolenia, które pozwalają przełożyć przepisy SENT na konkretne, bezpieczne rozwiązania operacyjne.

#SENT2026 #branżaodzieżowa #obuwie #producentodzieży #systemSENT #prawoTransportowe
#TSL #compliance #import #logistyka #transportodzieży #compliance #karySENT #PUESC
#ecommerce

Autor: Ewa Sławińska-Ziaja
Radca prawny w Trans Lawyers
www.translawyers.eu